

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра адміністративного права

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«Адміністративні послуги у сфері юстиції»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Адміністративні послуги у сфері юстиції» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 14 с.

Розробник:

Соловйова Ольга Миколаївна,
кандидатка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри адміністративного права
(протокол № 11 від 2 червня 2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри адміністративного права
(протокол № 8 від 10 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри - Гаращук Володимир Миколайович, доктор юридичних наук, професор

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Адміністративні послуги у сфері юстиції
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Соловійова Ольга Миколаївна, доцентка кафедри адміністративного права, к.ю.н., доцентка
Контактний телефон	067 5777 013
E-mail	o.m.soloviova@gmail.com
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	https://t.me/joinchat/SRqNCRJXmUg1trC3

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається сутність сервісної концепції держави, розуміння її базових категорій: публічна та адміністративна послуг. Аналізуються зміст та характерні ознаки адміністративних послуг. Їх класифікація. Аналізується зміст і значення принципів процедури надання адміністративних послуг. Окреслюється коло суб'єктів відносин щодо надання адміністративних послуг, встановлюються їх права й обов'язки. Послідовно через стадійність розглядається порядок надання адміністративних послуг, а також аналізуються особливості надання окремих адміністративних послуг у сфері юстиції.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових знань про правове регулювання порядку надання адміністративних послуг, зокрема у сфері юстиції, вивчення вітчизняних та зарубіжних підходів до розуміння сутності публічної та адміністративної послуги, вироблення основних умінь і навичок застосування законодавства щодо порядку надання адміністративних послуг у сфері юстиції, активізація аналітичної діяльності студентів, проведення науково-дослідницької роботи, а також практичних

навичок діяльності правника.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань про інститут адміністративних послуг, їх змістовне наповнення;
- опанування інструментарієм інституту адміністративних послуг, базовими категоріями адміністративного законодавства у сфері надання адміністративних послуг;
- визначення актуальних проблем інституту адміністративних послуг та напрямів сучасних наукових досліджень цього інституту;
- аналіз і дослідження прикладних проблем порядку прийняття адміністративними органами актів за результатами надання адміністративних послуг, спрямованих на набуття (підтвердження) суб'єктивних публічних прав та виконання покладених на приватних осіб передбачених законом обов'язків;
- наведення характеристики видів адміністративних послуг, їх аналіз, визначення стадій та етапів, окреслення повноважень суб'єктів публічного адміністрування та прав й обов'язків приватних осіб під час процедури надання адміністративних послуг;
- розвиток навичок і умінь застосування адміністративного законодавства з урахуванням європейських стандартів і принципів діяльності з публічного адміністрування під час надання адміністративних послуг.

***Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.
Міждисциплінарні зв'язки***

Пререквізити: адміністративне право.

Кореквізити: правоосвітня діяльність органів юстиції, правове регулювання праці держслужбовців.

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти

має демонструвати такі результати навчання:

РН НД 1. Аналізувати природу та зміст адміністративної процедури.

РН НД 2. Дискутувати зі складних правових проблем застосування європейських стандартів адміністративної процедури.

РН НД 3. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію щодо принципів адміністративної процедури.

РН НД 4. Здійснювати порівняльно-правовий аналіз адміністративних актів із іншими актами публічного адміністрування.

РН НД 5. Інтегрувати знання про сутність адміністративного акта, його призначення в публічному адмініструванні.

РН НД 6. Демонструвати розуміння змісту правового статусу суб'єктів адміністративної процедури, особливостей їх участі в адміністративному провадженні.

РН НД 7. Аналізувати змістовне наповнення етапів і стадій адміністративної процедури, визначати процедурні рішення, що ухвалюються на кожній стадії провадження.

РН НД 8. Демонструвати навички підготовки проєктів адміністративних актів, наводити їх обґрунтування, зазначати способи й порядок їх оскарження.

РН НД 9. Визначати етапи та стадії прийняття адміністративних актів, готувати процедурні рішення.

РН НД 10. Характеризувати структуру адміністративного акту, способів доведення його змісту адресату.

РН НД 11. Демонструвати знання процедури адміністративного оскарження.

РН НД 12. Розкривати особливості законодавчого регулювання різновидів процедури публічної закупівлі.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	

1	Адміністративна послуга: поняття та зміст.	Адміністративна послуга: поняття та зміст.	7
2	Державна політика у сфері надання адміністративних послуг. Законодавство про адміністративні послуги в Україні: характеристика і перспективи розвитку.	Державна політика у сфері надання адміністративних послуг. Законодавство про адміністративні послуги в Україні: характеристика і перспективи розвитку.	8
3	-	Зарубіжний досвід правового регулювання надання адміністративних послуг.	7
4	Суб'єкти надання адміністративних послуг.	Суб'єкти надання адміністративних послуг.	7
5	Порядок надання адміністративних послуг.	Порядок надання адміністративних послуг.	8
6	Надання адміністративних послуг з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій.	-	8
7	Адміністративні послуги у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень	Адміністративні послуги у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень	7
8	Адміністративні послуги з проставлення апостилю на офіційних документах.	Адміністративні послуги з проставлення апостилю на офіційних документах.	7
9	Адміністративні послуги у сфері реєстрації (політичних партій, громадських об'єднань, суб'єктів інформаційної діяльності)	Адміністративні послуги у сфері реєстрації (політичних партій, громадських об'єднань, суб'єктів інформаційної діяльності)	7
10	Адміністративні послуги щодо видачі свідоцтв на зайняття певними видами діяльності (нотаріальною, арбітражного керуючого, приватного	Адміністративні послуги щодо видачі свідоцтва на зайняття певними видами діяльності (нотаріальною, арбітражного керуючого, приватного виконавця)	7

	виконавця)		
11	Адміністративні послуги у сфері державної реєстрації актів цивільного стану.	Адміністративні послуги у сфері державної реєстрації актів цивільного стану.	7

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота (в годинах)
1	Адміністративна послуга: поняття та зміст.	Адміністративна послуга: поняття та зміст.	110
2	Державна політика у сфері надання адміністративних послуг. Законодавство про адміністративні послуги в Україні: характеристика і перспективи розвитку.	-	
3	Порядок надання адміністративних послуг.	Порядок надання адміністративних послуг.	

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи;
- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, законодавчих актів зарубіжних країн;
- робота над кейсами з питань прийняття й виконання адміністративних актів;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка до практичних занять, колоквиумів і тестування.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Методичних матеріалах з навчальної дисципліни «Адміністративні послуги у

сфері юстиції» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

**Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної
дисципліни**

Нормативно-правові акти

1. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>.

2. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755-I. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>.

3. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 № 1952-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15#Text>.

4. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 06.09.2005 2806-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>.

5. Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон України від 01.07.2010. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2398-17#Text>.

6. Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус: Закон України від 20.11.2012 № 2398-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5492-17#Text>.

7. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06. 2010 № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>.

8. Про державну допомогу сім'ям з дітьми: Закон України від 21.11.1992 № 2811-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-12>.

9. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям: Закон України від 01.06.2000 № 1768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1768-14>.

10. Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю: Закон України від 16.11.2000 № 2109-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2109-14#Text>.

11. Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю: Закон України від 18.05.2004 № 1727-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1727-15#Text>.

12. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>.

13. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 № 706-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18>.

14. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>.

15. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 № 1160-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text>.

16. Про приєднання України до Конвенції, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів : Закон України від 10.01.2002 № 2933-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2933-14#Text>.

17. Конвенція, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів: Гаазька конференція з міжнародного приватного права від 05.10.1961. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_082.

18. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 № 3425-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>.

19. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 № 572-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>.

20. Про політичні партії в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2365-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>.

21. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон України від 16.11.1992 № 2782-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12#Text>.

22. Про інформаційні агентства : Закон України від 28.02.1995 № 74/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/95-%D0%B2%D1%80#Text>.

23. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>.

24. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів : Закон України від 02.06. 2016 № 1403-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19#Text>.

Література

Основна література

1. Адміністративна процедура: навч. посіб. / [І.В. Бойко, О.Т. Зима, О.М. Соловійова, А.М. Школик]; за заг. ред. І.В. Бойко. Харків: Право, 2019. 206 с.

2. Адміністративна процедура: конспект лекцій / І.В.Бойко, О.Т.Зима, О.М.Соловійова; за заг.ред. І.В.Бойко. Харків: Право, 2017. 312 с.

3. Посібник з надання адміністративних послуг (для адміністраторів ЦНАП): Посібник / Андреев О.В., Гугля О.С., Маценко М.М., Семеніхін В.О., Ткач Н.О., Шамрай Н.В. К., 2019. 240 с. URL: <https://cnap.in.ua/wp-content/uploads/2019/10/Manual.pdf>.

4. Надання адміністративних послуг у муніципальному секторі. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / В.Тимошук / Асоціація міст України. К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 124 с. URL: <https://auc.org.ua/sites/default/files/library/5adminbwweb.pdf>.

5. Навчальний посібник з надання адміністративних послуг для адміністраторів центрів Дії* (*центри надання адміністративних послуг): Посібник/Андреев О. В., Гугля О. С., Маценко М. М., Ткач Н. О., Шамрай Н.

В. К., 2020. 263 с. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/535/2.pdf>.

6. Михайлюк Я.Б. Адміністративні послуги у країнах Європейського Союзу та Україні: порівняльно-правовий аналіз [Текст] : монографія / Я. Б. Михайлюк ; [за ред. А. А. Пухтецької] ; Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, Ф-т права та міжнар. відносин. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 223 с.

7. Кириченко Ю. М. Особливості надання органами місцевого самоврядування адміністративних послуг. Право і суспільство. 2020. № 2. Ч. 2. С. 151-156.

8. Берназюк О. Адміністративні електронні послуги: поняття та умови впровадження в Україні. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 5. С. 196-199.

9. Паутова Т.О., Неділько А.І. Формування та удосконалення системи надання адміністративних послуг в Україні. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2017. № 5. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1081>.

10. Ішханян А.Р., Легеза Є. О. Правове регулювання запобігання корупційним ризикам під час надання електронних послуг. Journal «ScienceRise: Juridical Science». 2019. № 3 (9). С. 27-31.

11. Соловійова О.М. Служіння індивіду через надання адміністративних послуг у книзі « Питання адміністративного права. Кн. 1 / [відп. за вип. Н.Б. Писаренко]. – Харків : Право, 2017. – С. 211 – 219.

12. Соловьева О.Н. Качество административных услуг: проблемы теории и практики. Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference «The Top Actual Researches in Modern Science» (July 31, 2017, Ajman, UAE) // International Scientific and Practical Conference «WORLD SCIENCE». – 2017. – № 8(24). – Vol.3. – August 2017. – P. 29 – 34.

13. Науково-практичний коментар до Закону України «Про адміністративні послуги» / за заг. ред. В.П. Тимощука. Київ: ФОП Москаленко О.М., 2013. 392 с.

Додаткова література

1. Тищенко І.О. Електронні послуги у діяльності публічної адміністрації України: монограф. / Тищенко І.О. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 156 с.
2. Адміністративний процес України: монографія / О.М. Бандурка. Харків: ХНУВС, Майдан, 2019. 422 с.
3. Дрозд О. Ю. Безконтактні адміністративні послуги державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру: питання теорії та практики : монографія / О. Ю. Дрозд, О. В. Левченко ; НДІ публіч. права. Київ : НДІ публіч. права, 2016. 199 с.
4. Курило В. І. Адміністративні послуги у ветеринарній та фітосанітарній сферах: теоретико-правовий вимір : монографія / В. І. Курило, О. В. Гулак, А. Р. Рафальський ; [за заг. ред. В. І. Курила]. Київ : Компринт, 2018. 436 с.
5. Тищенко І.О. Т 39 Електронні послуги у діяльності публічної адміністрації України: монограф. / Тищенко І.О. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 156 с.
6. Olha M. Soloviova, Iryna V. Boiko, Oleksandr T. Zyma, Yuliia V. Mekh, Valentyna A. Somina. Administrative Procedure: European Standards and Conclusions for Ukraine. Journal of Advanced Research in Law and Economics. Winter 2019. Volume X. Issue 7(45). – P. 1968-1975.
7. Соловійова О.М., Бойко І.В. Європейські стандарти та український концепт адміністративної процедури. Modern researches: progress of the legislation of Ukraine and experience of the European Union : Collective monograph. Riga : Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 2020. P. 1. 592 p.
8. Соловійова О.М. Адміністративні послуги у сфері реєстрації/зняття з реєстрації місця проживання/перебування // Науковий вісник Херсонського державного університету. – Юридичні науки. – Херсон, 2016. – Випуск 4. – Том. 2. С. 43 – 47.

9. Панькова З.Л. Аналіз проблем надання адміністративних послуг у сфері економіки та шляхи їх вирішення. Актуальні проблеми держави і права. 2016. Випуск 76. С. 131-136.

10. Золотарьова Н. Актуальні питання надання адміністративних послуг правоохоронними органами. Вісник Пенітенціарної асоціації України 2019. № 1. С. 55-62.

11. Потіп, М. М. Адміністративні послуги у сфері приватизації та приватизаційні послуги: співвідношення понять. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. 2019. № 2 (86). С. 191-204.

Інтернет-ресурси

Сайт Ради Європи - <http://www.coe.kiev.ua>

Проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції» - <http://www.justicereformukraine.eu/uk/>

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України - <https://ccu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>

Єдиний державний портал адміністративних послуг – my.gov.ua

Єдиний державний веб-портал електронних послуг – dii.gov.ua.

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри адміністративного права. URL: <http://>

http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=605:administratyvna-protsedura&Itemid=151

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні заняття; систематично та активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при розв'язанні завдань; якісно виконувати письмові завдання, контрольні та самостійні роботи тощо. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога - дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (приміром, для перегляду презентацій лекції). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Адміністративні послуги у сфері юстиції» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе,

реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквиумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Впродовж семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34